

Spis treści

Wstęp	17
Rozdział I. Penologia: dyscyplina pokrewna nauce prawa karnego	22
Kara jako przedmiot badań filozofii, nauk społecznych i humanistycznych ..	25
Nauka prawa karnego a nauki pokrewne	27
Przedmiot nauk penitencjarnych	28
Przedmiot penologii	34
Rozdział II. Podstawy badań integralnokulturowych	46
Kategoria podłoża historyczno-kulturowego	47
Pojęcie zła w karze kryminalnej	50
Metafizyka kary w badaniach kultury	50
Zagadnienie sensu kary jako fenomenu kultury	52
Pytanie o <i>differentiae specifica</i> e kary kryminalnej	54
Pytanie o ciągłość historyczną kary kryminalnej	56
Fatum jako źródło kary	58
Kara jako następstwo grzechu	60
Kulturowo-religijne podstawy pojęcia winy	64
Kulturowe przesłanki rozwoju pojęcia winy w prawie karnym	65
Kulturowo-religijne źródła rozważań o wolnej woli	68
Kulturowa tożsamość kary	70
Kategoria instytucji społecznej	71
Rozwinięta definicja kary kryminalnej i jej znaczenie badawcze	78
Rozdział III. Podstawy kształtowania się refleksji penologicznej	82
Starożytność	82
Od Średniowiecza ku nowożytności	87
Klasyfikacje teoretycznych kierunków racjonalizacji kary	98
Teorie kary warunkowanej instynktem lub nienawiścią	105
Podstawy teoretyczne koncepcji z kręgu pozytywizmu penologicznego	109
Rozwój teoretycznych nurtów antropologii i socjologii kryminalnej w kierunku penologicznych ideałów obrony społecznej i resocjalizacji	117
Wpływ ideałów resocjalizacji na tożsamość kary kryminalnej w formie organizacyjnej pozbawienia wolności	122
Rozdział IV. Niepokoje współczesności	128
Renesans neoklasyczny i humanitarna krytyka kary	128
Między nową penologią a populizmem i powrotem retoryki faszystowskiej ..	145

Rozdział V. Jeremy Bentham. Najbardziej wpływowa koncepcja penologiczna czasów nowożytnych	167
Znaczenie penologii Jeremy'ego Benthama (1748-1832)	169
Podstawy oraz kontekst myśli społecznej i filozoficznej Jeremy'ego Benthama	170
Pojęcie kary w myśli Jeremy'ego Benthama	174
Ustawowy i sędziowski wymiar kary	176
Okoliczności istotne przy ustalaniu stosunku pomiędzy karą a przestępstwem	181
O zasadach wymiaru kary	183
Cele kary i jej rodzaje	185
Cel główny: prewencja generalna	186
Poprawa skazanego	187
Unieszkodliwienie sprawcy	190
Odszkodowanie i kary majątkowe	191
Kara więzienia	192
Więzenie a reformy penitencjarne	195
Kara śmierci	197
Kary fizyczne	198
Jeremy Bentham – penologia środka	201
Rozdział VI. Analiza pojęcia kary. Doświadczenia anglosaskie	205
Punkt wyjścia debaty: idea kary retrybucyjnej na przełomie XIX i XX wieku	208
F.H. Bradley: Krytyka praktycznego rozumu <i>versus</i> darwinizm	208
T.H. Green: Refleksje pokantowskie, kara jako strażnik praw	209
B. Bosanquet: Od Kanta do heglizmu	211
H. Rashdall: Niechrześcijański aspekt retrybucji	212
A.C. Ewing: Potępienie złego uczynku	212
W.D. Ross: Kara jako spełniona obietnica	213
J.D. Mabott: O całkowitej błędności utylitarnej racjonalizacji kary	214
Wokół argumentów A.M. Quintona: Semantyka kary	219
A. Flew: O pułapce argumentu ontologicznego w teoriach penologicznych	221
J. Rawls: O utylitaryzmie kary retrybucyjnej	223
K.G. Armstrong: O (o)błędnej krytyce kary retrybucyjnej	228
J.F. Doyle: Hegel po amerykańsku – kara jako warunek sprawiedliwego ładu	232
H.L.A. Harta prolegomena do teorii kary kryminalnej	234
O znaczeniu rozważań H.L.A. Harta	234
Podstawy koncepcji H.L.A. Harta	235
Usprawiedliwienia kary (<i>justifying aims</i>) a zasady jej wymierzania (<i>distribution</i>)	235
Zagadnienia dyspensy, niekaralności i wyrozumiałości przy wymierzaniu kar	240
Indywidualizacja kary	247
Rozdział VII. Socjologia kary	252
O tragiczności kary kryminalnej	252
Historyczność: genealogia kary kryminalnej	253

Świętość i świadomość zbiorowa	258
Spółeczno-gospodarczy determinizm rozwoju form organizacyjnych kary kryminalnej?	266
E.B. Paszukanis: Kara jako <i>gescheft</i>	273
Michel Foucault i kompulsywna racjonalność <i>penalité</i>	279
Posłowie	291
Literatura cytowana	295
Indeks nazwisk	320
Podsumowanie	329
Summary	341
Zusammenfassung	354